

הלכות הדף היומי

מסכת נוזר

דף מח.

א. במותם אינו מטמא אבל מטמא הוא לנגעם ולזיבתם

כבר התבאר לעיל דף מג. שלא¹ הוזהרו הכהנים ואפילו הכהן הגדול מלטמאות² אלא בטומאת מת בלבד אבל שאר טומאת כגון נבילות ושרצים וטומאת זיבות ונדה לא הוזהרו³.

וכן לא⁴ אסרה תורה את הנזיר בטומאה רק בטומאת מת בלבד⁵ דכתיב (במדבר ו פסוק ו – ז) **עַל נַפֶּשׁ מֵת לֹא יָבֵא וְגו' לֹא יִטְמָא לָהֶם בְּמֹתָם.**

ומותר⁶ לגרום טומאה לחולין שבא"י, ויש לו לטמא את החולין המתוקנין לכתחלה, וכן מותר לאדם ליגע בכל הטומאות ולהתטמא בהן, שהרי הזהיר הכתוב את בני אהרן ואת הנזיר מהתטמא במת מכלל שכל העם מותרין, ושאר כהנים ונזירים מותרין להתטמא בשאר טומאות חוץ מטמא מת.

דף מח:

ב. למת מצוה מיטמא... שאם היה כ"ג והוא נזיר... מיטמא הוא למת מצוה

¹ רמב"ם טומאת אוכלין פמ"ז ה"ט ערוה"ש יו"ד סי' שס"ט סעי' י
² ועיין רש"י יומא פ ע"ב ד"ה ולא תטמאו בהם – גבי אכילה כתיב אל תשקצו את נפשותיכם דהיינו אכילה ולא תטמאו בהם לא זו היא אזהרת טומאה, שהרי אין ישראל מוזהרין מליטמא, דכתיב אמור אל הכהנים וגו' (ויקרא כא) – כהנים מוזהרין, ואין ישראל מוזהרין, משמע לכאורה שמוזהרים על טומאת נבילות ושרצים ועיין גליון הש"ס שם שהקשה שלא מצינו שמוזהרים אלא רק בטומאת מת ועיי"ש שפת אמת שכתב "כוונת רש"י היא כדאי' בגמ' בר"ה (מ"ז ב) דאפי' טומאת מת החמורה כהנים מוזהרין ישראל אין מוזהרין כ"ש טומאה קלה, ולק"מ מ"ש הנרעק"א בגליון הש"ס" גם דבר פשוט וברור שאיסור טומאת כהן הוא רק למת, ולטומאת ע"ז ליכא שום איסור אף לריב"ב שתקרובת עכו"ם מטמאה באהל משום הקרא דובחי מתים בחולין דף י"ג נמי ליכא שום איסור לכהן, וכ"ש לדינא דהלכה כרבנן דאף תקרובת עכו"ם אינה מטמאה באהל אף שמטמאה במשא ליכא איסור לכהן (אגרות משה יו"ד ח"ב סי' קסג וכן עיין בשו"ת מהר"ש ענגיל ח"ג סי' פ)

³ מלבד אולי קודם הרגל וזה שייך גם בישראלים עיין משנה למלך פמ"ז מטומאת אוכלים ה"י ועיין דעת תורה למהרש"ם יו"ד סי' שס"ט

⁴ ערוה"ש נזירות סי' מז סעי' א

⁵ ואפילו טומאת מת, דוקא אם נטמא בטומאת שבעה, אבל על טומאת ערב אינו מוזהר כלל: (מנחת חינוך שם אות א)

⁶ רמב"ם הלכות טומאת אוכלין פרק טז הלכה ט

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

כבר התבאר במסכת מגילה דף ג: שמצוה⁷ להטמאות למת מצוה, אפילו הוא כהן גדול ונוזר והולך לשחוט את פסחו, ולמול את בנו, ומצא מת מצוה, הרי זה מיטמא לו. אפילו כדי לטלטלו מחמה לצל שלא יסריח⁸.

איזהו מת מצוה⁹, שמצאו בדרך או בעיר של נכרים, ואין לו קוברים, וממקום שמצאו אינו יכול לקרות ישראל שיענהו ויבא ליטפל בו ולקבורו, אסור לו לזוז משם ולהניח את המת, אפילו לילך לעיר להביא קוברים, אלא יטמא עצמו ויקברנו. אבל אם היו ישראל קרובים למקום המת, שהמוצא את המת קורא אותם והם עונים לו ובאים לקברו, אין זה מת מצוה שיטמא עליו הכהן, אלא קורא אותם והם קוברים.

ג. הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו

כבר התבאר במסכת פסחים דף עב. שאונן אסור בקדשים כמו שאמר אהרן למשה "ואכלתי הטאת היום הייטב בעיני ה'." שהיה אונן על נדב ואביהוא. אי זהו אונן¹⁰ זה שמת לו מת מן הקרובים שהוא חייב להתאבל עליהן, ביום המיתה בלבד אפילו לאחר הקבורה¹¹ הוא הנקרא אונן דין תורה, ולילה שלאחריו הוא אונן מדברי סופרים.

האונן¹² ראוי לאכול הפסח לערב, מפני שאנינות לילה מדבריהם, ולא העמידו דבריהם במקום כרת בדבר זה, אלא שוחטין עליו, וטובל, ואחר כך אוכל כדי שיפרוש מאנינותו ולא יסיח דעתו.

במה דברים אמורים שמת לו המת אחר חצות שכבר נתחייב בקרבן פסח, אבל אם מת לו המת קודם חצות¹³, לא חלה עליו חיובא דפסח כלל שאונן פטור מכל המצות. ואין שוחטין עליו אלא ידחה לשני. ואם שחטו עליו וזרקו הדם טובל ואוכל לערב.

בשאר הקדשים, כשם שאסור לאכול ביום המיתה קדשים מן התורה, כך אסור לאכול בלילו מדבריהם על אף שאכילת קדשים מצות עשה העמידו דבריהם במקום תורה.

⁷ שו"ע ונו"כ יו"ד שעד א

⁸ ח"י רע"א שם

⁹ שו"ע יו"ד שם ג

¹⁰ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ב הלכה ט

¹¹ לקוטי הלכות כב. בזבח תורה ד"ה האונן ובתורת הקדשים ת

¹² רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ו הלכה ט

¹³ וצל"ב מה הדין בנקבר קודם חצות. עיין אבהא"ז ביאת המקדש פרק ב הלכה ט

הלכות הדרף היומי

מסנת נזיר

ולפיכך חגיגה הבאה עם הפסח אסור לאכלה¹⁴. אולם מת ששהה ימים¹⁵ ואח"כ נקבר, כל אותם הימים שאחר יום המיתה הוא אונן מדבריהם וכן יום הקבורה ואינו תופש לילו, לפיכך מי שמת לו מת וקברו לאחר יום המיתה כל יום הקבורה אינו מקריב ואינו אוכל בקדשים מדבריהם, וטובל ואוכל לערב.

מת לו מת בשלשה עשר וקברו בארבעה עשר, הרי הוא ביום קבורה אונן מדבריהם ואינו תופס לילו מדבריהם, לפיכך שוחטין עליו וטובל ואוכל לערב אף בשאר הקדשים.

יום שמועה ויום ליקוט עצמות הרי הוא כיום קבורה, לפיכך מי שלקטו לו עצמות מתו ביום ארבעה עשר¹⁶, או ששמע שמת לו מת, שוחטין עליו וטובל ואוכל בקדשים לערב. אבל המלקט עצמות בין של מתו ובין של מת אחר, הרי הוא טמא טומאת מת, וצריך הזאה בשלישי ושביעי ונדחה לפסח שני.

¹⁴ ערוך השולחן העתיד הלכות קרבן פסח סימן קצ סעיף יא – יד

¹⁵ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ב הלכה י

¹⁶ ודע דמזה משמע דאע"ג דבמועד אסור בליקוט עצמות קרוביו דאין לו לגרום אנינות בזמן שמחה כמ"ש הרמב"ם בפ"א מאבל דקיי"ל כר' יוסי במ"ק (ח, א) שאוסר, מ"מ בע"פ מותר, או אפשר שהיה לו הכרח ללקטם היום אבל בלא"ה נראה שאינו נכון ללקוט עצמות ביום שמקריב קרבנו, ואף על פי שלא נזכר זה בשום מקום מ"מ נלע"ד ברור לדינא שכן הוא. ערוה"ש העתיד שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>